

1 Večina Evropejcev s Slovenci vred je slabe volje, ker bo morala s
2 svojim denarjem preprečevati bankrot zapravljenih Grkov. Pri tem ni
3 niti najmanj jasno, ali bo dogovorjena pomoč pomagala. Če ne bo, se
4 lahko zgodi marsikaj, od revolucije v Grčiji do splošne
5 destabilizacije EU.

6 V globalni krizi, ki je pomagala zanetiti tudi grško, ta pa zdaj
7 spravlja v težave Unijo, so se dokončno razblinile nekatere iluzije o
8 združeni Evropi: ekonomsko ni nič manj ranljiva od Amerike, po njenem
9 slabem zgledu je preuredila svoj kapitalizem, njena svojevrstna
10 zgradba je krhka. Taka Unija - prepletena in razdrobljena hkrati -
11 tudi ni kaj prida solidarna.

12 Brez pomoči bi se Grčija naglo zlomila. Tega si EU ne more privoščiti.
13 Najprej zaradi Grčije same; v stiski bi lahko ta vnetljiva država s
14 težavno zgodovino državljanske vojne in diktature padla v
15 »predrevolucionarno« stanje, ki bi se utegnilo razlesti v druge dele
16 Evrope, marsikje prav tako čedalje nemirnejše. Grški bankrot pa bi -
17 zaradi narave finančnega kapitala in krizne psihologije - poslabšal
18 tudi položaj drugih evrobojnikov in morda povzročil celo novo
19 uničujočo finančno krizo.

20 Za pomoč tako ni prave alternative. Dana je s stisnjenimi zobmi in
21 pozno. To ni naključje. Kriza traja že dve leti, v EU pa je doslej
22 vsak reševal samo svojo kožo.

23 Vzrok za to je njena osnovna zgradba. Unija je že dalj časa v
24 nekakšnem vmesnem stanju med politično in ekonomsko unijo, med ohlapno
25 federacijo in konfederacijo. Zaradi te hibridne narave je polna
26 problemov, a hkrati dokaj trpežna. V krizi pa začnejo težave
27 prevladovati. Zdaj se jasneje kaže nekaj izrazitih vzrokov vprašanj,
28 ki se sprožajo ob grški drami.

29 Prvi je različna razvitost članic, ki se je s širjenjem Unije nenehno
30 večala. Severozahod je na splošno bolj razvit kot jugovzhod. Bogatejše
31 članice so pred hudo dilemo: ali naj, čeprav same v težavah, pomagajo
32 sestričnam v še večji stiski ali pa se bo v nevarnosti znašla vsa EU.
33 Za naprej bi si bilo deloma mogoče pomagati z večjim poenotenjem
34 raznih politik, denimo ekonomske in finančne. A taki predlogi trčijo
35 ob zid ljubosumnega varovanja suverenosti, medsebojnega nezaupanja,
36 strahu pred diktatom velikih in različnih. Ta zid je zgrajen iz
37 upravičenih in neupravičenih pomislekov.

38 Drugi vzrok je širjenje neoliberalizma. K temu je prispevala tudi
39 Barrosova komisija in tako pomagala soustvarjati krizo. Tega ne bi
40 mogla početi, če ne bi take poti ubirale tudi vodilne članice.
41 Komisija hoče Unijo čim tesneje povezati, zato je njena neoliberalnost
42 neumna, saj stopnjuje razlike in napetosti v družbi, s tem pa daje
43 prostor demagogom, nacionalistom in skrajnežem, ki na Bruselj radi
44 kažejo kot na krivca za domače težave. Neoliberalizem, po svoji
45 filozofiji nasprotnik solidarnosti in sodelovalnosti, Unijo bolj
46 razbija kot povezuje.

47

48

49

50

51

52 **Grški menetekel**

53 Mladina, 7. 5. 2010